

Dosarul nr. 2r-635/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător I. Dutca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători A. Danilov, I. Cotruță și I. Secrieru)

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva lui Mihail Deleu cu privire la încasarea datoriei de bază, a penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea în care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantului Ivan Rotari un termen pentru lichidarea neajunsurilor,

împotriva încheierii din 05 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea în care nu a fost scutit apelantul Ivan Rotari de la plata taxei de stat pentru cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

și împotriva încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 09 octombrie 2017, Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Deleu cu privire la încasarea datoriei de bază în sumă de 3 500 euro, a penalității de întârziere în sumă de 63 000 euro și a cheltuielilor de judecată (f.d. 4-6).

Prin hotărârea din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ivan Rotari împotriva

lui Mihail Deleu cu privire la încasarea sumei, a penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat în beneficiul lui Ivan Rotari, din contul lui Mihail Deleu, suma de 3 500 euro, care urmează a fi convertită în valuta națională a Republicii Moldova la rata de schimb din momentul plății, și suma de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția privind încasarea penalității în sumă de 63 000 euro și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 500 lei. S-au încasat în beneficiul statului, din contul lui Mihail Deleu, taxa de stat în sumă de 2 052, 75 lei și cheltuielile suportate de instanța de judecată în sumă de 81, 1 lei (f.d. 107-113).

La 21 februarie 2019, Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a declarat apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 103-104).

La 27 februarie 2019, Mihail Deleu, reprezentat de avocatul Serghei Cebotari, a declarat apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 106).

Prin încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, și de Mihail Deleu, reprezentat de avocatul Serghei Cebotari, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului Ivan Rotari un termen de până la data de 28 iunie 2019 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei. S-a acordat apelantului Mihail Deleu un termen de până la data de 28 iunie 2019 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1 539, 56 lei (f.d. 118-120).

La 11 iunie 2019, apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând, în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, și scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel. Totodată, în eventualitatea respingerii solicitării privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a solicitat scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel în temeiul art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, invocând situația sa materială precară (f.d. 126-128).

Prin încheierea din 05 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, privind scutirea de plata taxei de stat. S-a scutit parțial Ivan Rotari de la plata taxei de stat în sumă de 13 750 lei pentru cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat lui Ivan Rotari despre necesitatea prezentării până la data de 02 septembrie 2019, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 5 000 lei (f.d. 140-143).

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 148-150).

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost acceptat pe rol apelul declarat de Mihail Deleu, reprezentat de avocatul Serghei Cebotari, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a stabilit ședința de judecare a apelului pentru data de 05 noiembrie 2019, ora 12.00, în sala nr. 6 a Curții de Apel Chișinău, cu citarea participanților la proces (f.d. 151).

La 10 octombrie 2019, Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a declarat recurs împotriva încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa soluționării chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel (f.d. 153-157).

În motivarea recursului, recurentul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a susținut că a declanșat prezenta acțiune civilă în scopul protecției drepturilor sale de consumator.

Recurentul a invocat că are calitatea de consumator în sensul art. 1 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, astfel încât în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și art. 31 alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, urma să fie scutit de plata taxei de stat pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, făcând trimitere la o decizie a Curții Supreme de Justiție într-o speță similară.

Recurentul a indicat că prin încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel greșit a reținut că Ivan Rotari solicită încasarea de la Mihail Deleu a sumei de 63 000 euro, deoarece Ivan Rotari a menționat în cererea de apel din 21 februarie 2019 că solicită încasarea de la Mihail Deleu a penalității în sumă de 3 500 euro.

În continuare, în eventualitatea respingerii solicitării privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, recurentul și-a reiterat solicitarea privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel în temeiul art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, invocând situația sa materială precară, probată prin legitimația de pensionar și certificatul de dizabilitate.

La 21 octombrie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Mihail Deleu și a reprezentantului acestuia, avocatului Serghei Cebotari, copia cererii de recurs depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva încheierilor din 13 mai 2019, 05 iulie 2019 și 17 septembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău (f.d. 164).

Intimatul Mihail Deleu nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de

declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Art. 423 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Art. 423 alin. (2) din Codul de procedură civilă stipulează că împotriva celorlalte încheieri pronunțate în primă instanță nu se poate face recurs decât odată cu fondul cauzei.

Art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă statuează că încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

Astfel, Colegiul relevă că împotriva încheierilor din 13 mai și 05 iulie 2019 ale Curții de Apel Chișinău nu se poate face recurs decât odată cu fondul cauzei, adică în speță – odată cu încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Respectiv, termenul de declarare a recursului împotriva încheierilor din 13 mai și 05 iulie 2019 ale Curții de Apel Chișinău a început să curgă concomitent cu termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Din materialele cauzei, și anume din avizul de primire nr. DS2100666527AS, Colegiul constată că reprezentantul recurentului Ivan Rotari, avocatul Iulian Cașu, a recepționat copia încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 04 octombrie 2019 (f.d. 154).

Totodată, Colegiul observă că la materialele cauzei nu este anexat avizul de primire nemijlocit de către recurentul Ivan Rotari a copiei încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Așadar, în raport cu recurentul Ivan Rotari, termenul de declarare a recursului împotriva încheierilor din 13 mai, 05 iulie și 17 septembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău a început să curgă la data de 04 octombrie 2019.

Astfel, luând în considerare că recurentul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a declarat recurs împotriva încheierilor din 13 mai, 05 iulie și 17 septembrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău la data de 10 octombrie 2019, adică în termen de 6 zile de la comunicarea încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul ajunge la concluzia că recurentul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, de a casa încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea în care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat

apelantului Ivan Rotari un termen pentru lichidarea neajunsurilor, încheierea din 05 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, de a emite o nouă decizie, sub formă de încheiere, de admitere a cererii depuse de apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel, și de scutire integrală a apelantului Ivan Rotari de plata taxei de stat în sumă de 1 508, 85 lei pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Colegiul constată că la 09 octombrie 2017, Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Deleu cu privire la încasarea datoriei de bază în sumă de 3 500 euro, a penalității de întârziere în sumă de 63 000 euro și a cheltuielilor de judecată (f.d. 4-6).

În speță, reclamantul Ivan Rotari și-a întemeiat pretențiile pe dispozițiile Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, invocând existența unui raport contractual cu pârâtul Mihail Deleu, acesta obligându-se să producă, să livreze, să asambleze și să instaleze mobila de bucătărie în apartamentul lui Ivan Rotari.

La materialele cauzei este anexată copia unui înscris datat cu 11 august 2016, care conține antetul „Ferumprim” SRL, însă detaliază obligația asumată anume de Mihail Deleu, ca persoană fizică, față de Ivan Rotari cu privire la furnizarea mobilei de bucătărie în apartamentul acestuia (f.d. 16).

La fel, la materialele cauzei este anexată copia contractului nr. 1320 din 02 octombrie 2016, încheiat între „Dandelion” SRL, în calitate de prestator, și Mihail Deleu, în calitate de beneficiar, cu privire la realizarea și montarea unor produse de mobilier pentru bucătărie (f.d. 45).

Prin hotărârea din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ivan Rotari împotriva lui Mihail Deleu cu privire la încasarea sumei, a penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat în beneficiul lui Ivan Rotari, din contul lui Mihail Deleu, suma de 3 500 euro, care urmează a fi convertită în valuta națională a Republicii Moldova la rata de schimb din momentul plății, și suma de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția privind încasarea penalității în sumă de 63 000 euro și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 500 lei. S-au încasat în beneficiul statului, din contul

lui Mihail Deleu, taxa de stat în sumă de 2 052, 75 lei și cheltuielile suportate de instanța de judecată în sumă de 81, 1 lei (f.d. 107-113).

Prima instanță a stabilit că Mihail Deleu, fost angajat al „Ferumprim” SRL, nu a folosit antetul „Ferumprim” SRL ca reprezentant al acestei întreprinderi, ci și-a asumat în nume propriu obligațiile privind confecționarea și montarea mobilei de bucătărie în apartamentul lui Ivan Rotari.

În conformitate cu art. 1 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor în redacția în vigoare la 11 august 2016, data asumării de către Mihail Deleu a obligațiilor nominalizate, consumator este orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Conform art. 1¹ alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor în redacția în vigoare la 11 august 2016, prezenta lege se aplică practicilor comerciale incorecte ale comercianților față de consumatori, specificate la art. 13 (10¹), înainte, în timpul și după o tranzacție comercială în legătură cu un produs, cu un serviciu.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor în redacția în vigoare la 11 august 2016, comerciant este orice persoană fizică sau juridică care, în practicile comerciale ce fac obiectul prezentei legi, acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale, de producție sau artisanale, precum și orice persoană care acționează în scop comercial, în numele sau în beneficiul unui comerciant.

În speță, Colegiul notează că la materialele cauzei nu este anexată nicio probă a faptului că în cadrul raportului juridic obligațional cu Ivan Rotari, Mihail Deleu ar fi acționat în cadrul activității sale comerciale, industriale, de producție sau artisanale.

Mai mult, la materialele cauzei nu este anexată nicio dovadă a faptului că Mihail Deleu ar fi o persoană autorizată pentru activitate de întreprinzător.

Astfel, Ivan Rotari, care a stabilit un raport juridic obligațional cu Mihail Deleu, o persoană fizică ce nu întrunește calitatea de comerciant în sensul Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor în redacția în vigoare la 11 august 2016, nu este în drept să-și protejeze drepturile, pretins încălcate de către Mihail Deleu, în temeiul acestei Legi.

Drept urmare, în raport cu Ivan Rotari nu sunt aplicabile prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și art. 31 alin. (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, care vizează scutirea consumatorilor de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale.

La 21 februarie 2019, Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 103-104).

Colegiul evidențiază că apelantul Ivan Rotari în cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a indicat că solicită casarea acesteia în partea respingerii pretenției privind încasarea

penalității de întârziere și emiterea unei noi hotărâri în această parte, de încasare din contul lui Mihail Deleu a penalității de întârziere în sumă de 3 500 euro.

La 27 februarie 2019, Mihail Deleu, reprezentat de avocatul Serghei Cebotari, a declarat apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 106).

Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, și de Mihail Deleu, reprezentat de avocatul Serghei Cebotari, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului Ivan Rotari un termen de până la data de 28 iunie 2019 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei. S-a acordat apelantului Mihail Deleu un termen de până la data de 28 iunie 2019 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1 539, 56 lei (f.d. 118-120).

În succesiunea celor relatate, Colegiul consideră că instanța de apel corect a indicat că omisiunea apelantului Ivan Rotari de a achita taxa de stat pentru cererea de apel reprezintă un neajuns în sensul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, însă a calculat de o manieră greșită suma plătitibilă a taxei de stat pentru cererea de apel.

Or, în conformitate cu art. 3 pct. 1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazul litigiilor cu caracter patrimonial, pentru cererile de apel, tariful taxei de stat este stabilit în cuantum de 75% din taxa calculată din suma contestată.

Respectiv, pentru cererea de apel depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, tariful taxei de stat este în cuantum de 75% din taxa calculată din suma contestată, adică din 3 500 euro.

Însă, contrar prevederilor art. 3 pct. 1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererea de apel depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, instanța de apel a indicat că tariful taxei de stat este în cuantum de 75% din taxa calculată din suma de 63 000 euro, pe care Ivan Rotari a solicitat-o de la Mihail Deleu cu titlu de penalitate de întârziere în cadrul examinării cauzei în prima instanță.

În acest mod, instanța de apel a ignorat faptul că apelantul Ivan Rotari nu a contestat respingerea integrală de către prima instanță a pretenției privind încasarea

penalității de întârziere, ci doar respingerea acestei pretenții în partea sumei de 3 500 euro.

La 11 iunie 2019, apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a solicitat, în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, și scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel. Totodată, în eventualitatea respingerii solicitării privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, a solicitat scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel în temeiul art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, invocând situația sa materială precară (f.d. 126-128).

Aici, Colegiul observă că și în cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelantul Ivan Rotari a specificat că solicită casarea acesteia în partea respingerii pretenției privind încasarea penalității de întârziere și emiterea unei noi hotărâri în această parte, de încasare din contul lui Mihail Deleu a penalității de întârziere în sumă de 3 500 euro.

Cu toate acestea, prin încheierea din 05 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, privind scutirea de plata taxei de stat. S-a scutit parțial Ivan Rotari de la plata taxei de stat în sumă de 13 750 lei pentru cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat lui Ivan Rotari despre necesitatea prezentării până la data de 02 septembrie 2019, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 5 000 lei (f.d. 140-143).

Astfel, Colegiul reliefează că prin încheierea din 05 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel și-a menținut poziția greșită ce ține de suma taxei de stat pe care apelantul Ivan Rotari urmează să o achite pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 148-150).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel eronat a considerat a fi incidente prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și neîntemeiat a restituit cererea de apel depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Or, prin încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel a stabilit în sarcina apelantului Ivan Rotari o obligație ce nu corespunde prevederilor

art. 3 pct. 1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, raportate la limitele apelului declarat de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, luând în considerare că apelantul Ivan Rotari a contestat doar suma de 3 500 euro cu titlu de penalitate de întârziere neîncasată de către prima instanță.

Mentținerea încheierii din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea în care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantului Ivan Rotari un termen pentru lichidarea neajunsurilor, a încheierii din 05 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău ar îngrădi într-un mod arbitrar accesul la justiție al apelantului Ivan Rotari, deoarece Republica Moldova, în calitate de semnatară a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și-a asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de această Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, în condițiile în care justițiabilul trebuie să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act judecătoresc constituind o atingere adusă drepturilor sale și să dispună de mijloacele concrete de a ajunge în fața instanței de judecată.

Așadar, la această etapă persistă necesitatea soluționării cererii depuse de apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În speță, Colegiul reiterează că pentru cererea de apel depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, tariful taxei de stat este în cuantum de 75% din taxa calculată din suma contestată, adică din 3 500 euro.

În baza cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei pentru data de 27 noiembrie 2019, 3 500 euro echivalează cu 67 060 lei.

Astfel, taxa de stat pentru cererea de apel depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, este în sumă de 1 508, 85 lei.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Colegiul reține că în motivarea solicitării privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Ivan Rotari a invocat starea sa materială precară, prezentând copia certificatului de invaliditate și copia legitimației de pensionar.

După cum rezultă din certificatul seria EM nr. 640447, Ivan Rotari este încadrat în gradul II de invaliditate, ceea ce îi limitează capacitatea de muncă (f.d. 129).

De asemenea, după cum rezultă din legitimația de pensionar nr. 154140, în prezent, Ivan Rotari beneficiază de pensie în sumă de 1 641, 33 lei lunar (f.d. 130).

Aici, Colegiul relevă că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a abordat frecvent problema taxelor judiciare impuse în cadrul procedurilor civile, care ar fi trebuit să fie plătite înainte de introducerea cererii și care aveau ca efect, în cazul justițiabililor care nu aveau posibilitatea să le plătească, faptul că le era împiedicat accesul la o instanță de prim grad sau la o etapă ulterioară a procedurii (Georgel și Georgeta Stoicescu v. România din 26 iulie 2011, § 69-70).

Astfel, ținând cont de starea materială dificilă a lui Ivan Rotari, obiectiv probată prin materialele cauzei, în particular prin certificatul de invaliditate seria EM nr. 640447 și prin legitimația de pensionar nr. 154140, pentru a nu-i îngreuna accesul la justiție, Colegiul consideră necesar să-l scutească integral pe acesta de plata taxei de stat în sumă de 1 508, 85 lei pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, de a casa încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea în care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantului Ivan Rotari un termen pentru lichidarea neajunsurilor, încheierea din 05 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, de a emite o nouă decizie, sub formă de încheiere, de admitere a cererii depuse de apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel, și de scutire integrală a apelantului Ivan Rotari de plata taxei de stat în sumă de 1 508, 85 lei pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 427 lit. c) și 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu.

Se casează încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea în care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantului Ivan Rotari un termen pentru lichidarea neajunsurilor, încheierea din 05 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Se emite o nouă decizie, sub formă de încheiere, prin care:

Se admite cererea depusă de apelantul Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, privind scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel.

Se scutește integral apelantul Ivan Rotari de plata taxei de stat în sumă de 1 508, 85 lei pentru cererea de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel depuse de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Rotari, reprezentat de avocatul Iulian Cașu, împotriva lui Mihail Deleu cu privire la încasarea datoriei de bază, a penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan